

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
พ.ศ. 2551: ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21

ร้อยเอกนัฐพล มาประณีต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยพายัพ
กรกฎาคม 2558

ชื่อเรื่อง: พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551: ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21

ผู้จัดทำ: ร้อยเอกนัฐพล มาประณีต

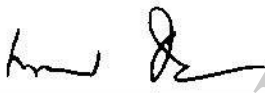
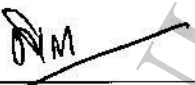
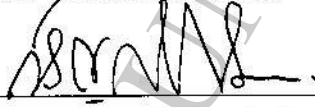
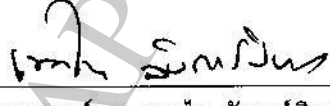
ชื่อปริญญา: นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขตไท ลังการ์พินธุ์

วันที่อนุมัติ: 5 กรกฎาคม 2558

สถาบัน: มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

1. ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประธาน วัฒนวานิชย์)
2. กรรมการ
(รองศาสตราจารย์-ดิเรก ชัยรสมาคม)
3. กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัตย์ลักษณ์ ปัญวัฒนลิขิต)
4. กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขตไท ลังการ์พินธุ์)

สงวนลิขสิทธิ์ © ร้อยเอกนัฐพล มาประณีต
มหาวิทยาลัยพายัพ 2558

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ประธาน วัฒนวานิชย์ ที่ให้ความกรุณารับเป็นประธานวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาโดยการจุดประกายทางความคิดในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขตไท ลังการพันธ์ ที่ให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึง รองศาสตราจารย์ ดิเรก ควรสมาคม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัญลักษณ์ ปัญวัฒน์ลิขิต ที่ให้ความกรุณารับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งคณาจารย์ทุกท่านได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และชี้แนะแนวทางการเขียน ข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ผู้เขียนนำไปปรับปรุงแก้ไขทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียนในทุกระดับชั้นการศึกษา

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ พลโทปราการ ชลยุทธ แม่ทัพภาคที่4 ที่ได้ให้โอกาสผู้เขียนได้ไปปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภายใต้ และกราบขอบพระคุณ พันตำรวจเอกศิริพล กุศลศิลป์วุฒ และ ดร. สติธร ธนานิติโชติ ที่ได้สละเวลาให้ผู้เขียนได้สัมภาษณ์เชิงลึก และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์หลายประการต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัวมาประณิต ที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน และอาจารย์ปุ่นตรี จันทรวะดิน สำหรับความเอื้ออารีในด้านต่างๆ ระหว่างที่ผู้เขียนกำลังศึกษาอยู่ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ตลอดจนกัลยาณมิตรมากมายที่ให้ความกรุณาอบความช่วยเหลือด้วยไมตรีจิตให้แก่ผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนมีความประทับใจและจะระลึกถึงเสมอ

ร้อยเอกนัฐพล มาประณิต

ชื่อเรื่อง:	พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551: ศึกษาการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21 ร้อยเอกนัฐพล มาประณีต
ผู้จัดทำ:	ร้อยเอกนัฐพล มาประณีต
ชื่อปริญญา:	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขตไท ลังการพันธ์
วันที่อนุมัติ:	5 กรกฎาคม 2558
สถาบัน:	มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
จำนวนหน้า:	127
คำสำคัญ:	การบังคับใช้กฎหมาย ประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย การกำหนดฐานความผิด ผู้กระทำความผิด ผู้ร่วมกระทำความผิด

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ที่ประกาศใช้ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และพื้นที่ 4 อำเภอจังหวัดสงขลา ทั้งด้านประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย การกำหนดฐานความผิด และการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ร่วมกระทำความผิด หลักเกณฑ์ การแบ่งแยกลักษณะของผู้กระทำความผิด บทลงโทษที่เหมาะสมของผู้กระทำความผิด โดยศึกษา แนวทางจากกฎหมายอังกฤษ กฎหมายญี่ปุ่น และกฎหมายไทย รวมถึงการศึกษาถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21 ของกฎหมายฉบับนี้

จากการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21 พบว่าหลักการ ของกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติยังขาดความชัดเจนของหลักการกระบวนการ หลักประกันสิทธิของ ผู้ต้องหา และอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนจำนวนผู้เข้ารับการอบรมแทน การฟ้องคดีมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับสถิติการกระทำความผิดในคดีความมั่นคงใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ อีกทั้ง ยังปรากฏเหตุการณ์การกลับคำของผู้ต้องหาต่อศาลว่าจะขอสู้คดี ตามกระบวนการยุติธรรมตามปกติแทนการอบรม รวมถึง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้ กฎหมาย

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 การกระทำความผิดมาตรา 288 ฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา และมาตรา 289 อันเป็นความผิด

ที่มีลักษณะอุจฉกรรจ์ ให้ถือเป็นความผิดอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรสามารถเข้ารับการอบรมแทนการฟ้องคดีอาญานั้น ขาดความเหมาะสมควรแยกฐานความผิด 2 มาตรา ดังกล่าวออกมา

ผลการศึกษาแนวทางการแบ่งแยกผู้กระทำความผิดของประเทศอังกฤษ เดิมได้มีการแบ่งแยกผู้กระทำความผิดกับผู้ร่วมกระทำความผิดไว้ชัดเจน ภายหลังจากด้วยผลทบัญญัติกฎหมาย The Criminal Law Act 1967 รวมตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนเข้าด้วยกัน แต่ก็ยังได้แบ่งแยกผู้สนับสนุนออกมาเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ผู้ช่วยเหลือ และผู้ที่ยูงส่งเสริม 2) ผู้ที่วางแผน แนะนำ ให้คำปรึกษา หรือผู้ที่ได้จัดการให้เกิดการกระทำความผิด ในประเทศญี่ปุ่นมีบทบัญญัติกฎหมายอาญาที่แบ่งแยกผู้กระทำความผิดและผู้ร่วมกระทำความผิดออกเป็นตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุนไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ประมวลกฎหมายอาญาไทย ได้กำหนดการแบ่งแยกผู้กระทำความผิดออกเป็นตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุนเช่นเดียวกัน ดังนั้น สมควรแบ่งแยกผู้กระทำความผิดขององค์กรชบวนการก่อความไม่สงบที่กระทำเป็นกระบวนการ มีหลายบุคคลเข้าร่วมกันกระทำความผิด มีความซับซ้อนและหลากหลายในการกระทำความผิดทางอาญา ตลอดจนบทลงโทษที่จะได้รับควรมีความแตกต่างกัน

ด้วยเหตุดังกล่าว ศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเติมมาตรการและแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ปรับปรุงกระบวนการ หรือขั้นตอนต่างๆ ตลอดจน การแยกฐานความผิดมาตรา 288 และมาตรา 289 แห่งประมวลกฎหมายอาญา การแบ่งแยกผู้กระทำความผิดและความเหมาะสมของบทลงโทษ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ให้มีผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

Title: Internal Security Act B.E. 2551: Study on Enforcement of Section 21.

Author: Captain Nattapon Marpraneeet

Degree: Master of Law

Advisor: Assistant Professor Dr. Khettai Langkapint

Approval date: July 5th, 2015

Institution: Payap University, Chiang Mai, Thailand

Number of pages: 127

Keywords: Law enforcement, Efficiency of law Enforcement, Determination of the offence, Offender, Accomplice

Abstract

This research aims to study on law enforcement of Section 21 under the Internal Security Act B.E. 2551 enacting in the three Southern border provinces and four districts of Songkhla province of Thailand, efficiency of law enforcement, determination of the offence, determination on accomplice liability, separation criterion on characteristic of offender, and appropriate punishment for offender based on English, Japanese and Thai laws including matters of facts relating to enforcement of Section 21 of this Act.

From study on efficiency of enforcing Section 21, there found that the principle of law and practice has been lacking the clarity of principle on human rights guarantee of the accused, power and duty, action of authority, less number of trainee instead of prosecution comparing with the offence statistics in the internal security cases occurred in the three Southern border provinces, recantation of the accused to defend in trial following normal steps of justice system instead of instruction, including obstacles of law enforcement.

Furthermore, the Cabinet determined the Offences against Life according to Section 288 as murdering the other person with intention and Section 289 as serious offence regarded as the offences affecting internal security which can

use an instruction (training) instead of criminal prosecution. This is inappropriate because there should separate the offences of these two sections.

From study the practice on separation of offender in England, in the past there separated offender from accomplice clearly. However, the Criminal Law Act 1967 combined a principal, user and supporter; but separated a supporter into two categories which are 1) helper and abettor 2) planner, advisor, troublemaker. In Japan, there are the provisions in criminal law separating offender and accomplice into principal, user and supporter clearly. Moreover, Thai criminal code also separated the offender into principal, user and supporter. Therefore, there should separate the offenders of insurgency movement consisting of many accomplices, complicated and various criminal offence, and the punishments should be defined differently.

As previous mentioned, this research has suggestions that there should add measures and practices of authority, improve processes or steps, including separation of the offences under Section 288 and Section 289 of the Criminal Code, separation of the offenders and suitability of punishments to be used in development of enforcing Section 21 of the Internal Security Act B.E. 2551 resulting in more concrete.

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
Abstract.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.6 วิธีการศึกษา.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ที่มาของนโยบายความมั่นคง และหลักการ แนวคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับผู้กระทำความผิด.....	5
2.1 แนวคิดที่มาของนโยบายความมั่นคงภายในราชอาณาจักร.....	5
2.2 แนวคิดพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย.....	20
2.2.1 ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย.....	20
2.2.2 ทฤษฎีการสมคบการกระทำความผิด.....	24
2.2.3 วัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำความผิด.....	28
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการแบ่งแยกผู้กระทำความผิด.....	30
2.3.1 ผู้กระทำความผิดคนเดียวและผู้กระทำความผิดหลายคน.....	30
2.3.2 เหตุผลในการแบ่งแยกผู้กระทำความผิดและผู้ร่วมกระทำความผิด.....	32
2.3.3 เหตุผลทางด้านการพิจารณาความรับผิดชอบของผู้กระทำความผิด และผู้ร่วมกระทำความผิด.....	35
2.3.4 ทฤษฎีการแบ่งแยกผู้กระทำความผิดกับผู้ร่วมกระทำความผิด.....	38
2.3.5 ทฤษฎีความรับผิดชอบของบุคคลในทางอาญา.....	41

บทที่ 3 หลักเกณฑ์การกำหนดเกี่ยวกับการกระทำความผิด	
และการแบ่งแยกผู้ร่วมกระทำความผิดในต่างประเทศ.....	43
3.1 ประเทศอังกฤษ.....	43
3.1.1 ตัวการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด	
ตามกฎหมายอังกฤษ.....	44
3.1.2 กรณีความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กระทำ.....	51
3.2 ประเทศญี่ปุ่น.....	53
3.2.1 ตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุนตามกฎหมายญี่ปุ่น.....	53
3.2.2 กรณีความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กระทำ.....	57
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้มาตรา 21	
แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551.....	60
4.1 บทวิเคราะห์บทบัญญัติกฎหมายไทย.....	61
4.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.....	61
4.1.2 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	64
4.1.3 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
พ.ศ. 2551.....	68
4.2 บทวิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย.....	84
4.2.1 ปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย.....	84
4.2.2 ปัญหาความเหมาะสมของการกำหนดฐานความผิด.....	101
4.2.3 ปัญหาการกำหนดความรับผิดของผู้ร่วมกระทำความผิด.....	106
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	118
5.1 บทสรุป.....	118
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	123
5.2.1 แนวทางเพิ่มเติมมาตรการ และและแนวทางปฏิบัติของ	
พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
พ.ศ. 2551.....	123
5.2.2 แนวทางปรับปรุงวิธีการปฏิบัติของกฎหมายมาตรา 21 แห่ง	
พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
พ.ศ. 2551.....	125
5.2.3 แนวทางการเสนอเกี่ยวกับกฎหมายมาตรา 21 แห่ง	
พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
พ.ศ. 2551.....	127

บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551.....	134
ภาคผนวก ข ประกาศ เรื่อง กำหนดลักษณะความผิดอันมีผลกระทบ ต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551.....	145
ภาคผนวก ค คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 เรื่อง นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์.....	148
ประวัติผู้จัดทำ.....	152

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1 สถิติเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2557.....	86
ตารางที่ 4.2 สถิติจำนวนคดีความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ที่รู้ตัวผู้ต้องหา และไม่รู้ตัวผู้ต้องหา และที่จับได้และหลบหนี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2558.....	88
ตารางที่ 4.3 สถิติปี 2557 จำแนกตามกลุ่มประเภทเหตุการณ์.....	103

สารบัญภาพ

ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา.....	87
ภาพที่ 4.2 สถิติผู้เสียชีวิตในรอบปี พ.ศ. 2557 จำแนกตามภูมิภาค.....	105
ภาพที่ 4.3 รูปแบบของกระบวนการเข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์กรต่อสู้ ของขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	109